

UZASADNIENIE
do UCHWAŁY Nr...../...../2023
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

z dnia.....

w sprawie przyjęcia Aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla strefy Aglomeracja Lubelska ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM2,5 (faza II) i benzo(a)pirenu

W skali województwa lubelskiego prowadzone są działania na rzecz poprawy jakości powietrza w ramach programów ochrony powietrza, które obecnie obowiązują: „Program ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)pirenu” (uchwała Nr XVIII/291/20 z dnia 27 lipca 2020 r.) oraz „Program ochrony powietrza dla strefy Aglomeracja Lubelska ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)pirenu” (uchwała Nr XVIII/292/20 z dnia 27 lipca 2020 r.).

„Ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za rok 2021” dokonana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska wykazała wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II) oraz benzo(a)pirenu. Wyniki dokonanej oceny oraz zakwalifikowanie strefy Aglomeracja Lubelska do klasy C1 jakości powietrza ze względu na zanieczyszczenie pyłem PM2,5 oraz do klasy C jakości powietrza ze względu na zanieczyszczenie benzo(a)pirenem, na podstawie art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska¹ /zwanej dalej ustawą POŚ/ spowodowały konieczność podjęcia prac celem przygotowania przez Zarząd Województwa Lubelskiego projektu aktualizacji ww. programu ochrony powietrza. W ramach przygotowania opracowania dokonano analizy stanu jakości powietrza w strefie lubelskiej oraz zaproponowano działania naprawcze. Należy podkreślić fakt, że z dokonanych ocen jakości powietrza w województwie lubelskim od 2019 - 2023 roku wynika brak przekroczeń w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24 – godzinnych i poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 a obie strefy kwalifikowane są do klasy A.

Zgodnie z zapisami ustawy POŚ², dla stref, w których przekroczony jest poziom dopuszczalny substancji, opracowuje się program ochrony powietrza. Dla stref, dla których programy ochrony powietrza zostały uchwalone, a standardy jakości powietrza są przekraczane, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu w terminie 3 lat.

Zgodnie z art. 91 ust. 9c ustawy POŚ³, sejmik województwa określa, w terminie 2 miesięcy od dnia opracowania projektu aktualizacji programu ochrony powietrza określa, w drodze uchwały, aktualizację programu. Natomiast zgodnie z art. 92 ust. 1c ww. ustawy, w przypadku ryzyka wystąpienia w danej strefie przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu, sejmik województwa, w terminie

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.

² ibidem

³ ibidem

18 miesięcy od dnia otrzymania informacji o ryzyku od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, określa w drodze uchwały, plan działań krótkoterminowych.

Przedmiotową aktualizację programu ochrony powietrza opracowała, wyłoniona w trybie przetargu, firma ATMOTERM S.A. z siedzibą w Opolu, na podstawie umowy nr 1716/OP/CP/22 zawartej w dniu 26 września 2022 r. pomiędzy Województwem Lubelskim a ww. Spółką.

Zakres programu ochrony powietrza określony został w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych⁴. Projekt aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej, w oparciu o szczegółowo przeprowadzoną diagnozę powietrza, wskazuje przyczyny złego stanu powietrza, w tym przedstawia dogłębną analizę przyczyn i zasięgu występowania przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu. W strefie Aglomeracja Lubelska stwierdzono wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} faza II w 9 obszarach, natomiast poziomu docelowego benzo(a)pirenu w 6 obszarach. Ponadto przedmiotowy dokument wskazuje i uzasadnia działania naprawcze w celu poprawy jakości powietrza poprzez obniżenie stężeń do poziomu dopuszczalnego. Częścią programu ochrony powietrza jest plan działań krótkoterminowych opracowywany zgodnie z art. 92 ustawy POŚ⁵.

W Aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu, wskazano przyczyny złej jakości powietrza, uwzględniając udziały poszczególnych typów źródeł emisji w stężeniach na obszarze przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Stwierdzono, iż za stężenia ponadnormatywne w strefie odpowiada przede wszystkim emisja ze spalania paliw w indywidualnych źródłach grzewczych z sektora bytowo – komunalnego. Dla obszaru strefy Aglomeracji Lubelskiej wyznaczono działania naprawcze, których wdrożenie spowoduje osiągnięcie II fazy poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

Częścią programu ochrony powietrza jest plan działań krótkoterminowych, które należy wdrażać m.in. w sytuacjach ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, a celem tych działań jest zmniejszenie ryzyka wystąpienia przekroczeń oraz ograniczenie skutków i czasu ich trwania. Dla strefy Aglomeracji Lubelskiej plan działań krótkoterminowych dotyczy ostrzeżeń w zakresie przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

W ramach przygotowania Aktualizacji programu uwzględniono udział społeczeństwa, w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁶ /dalej ustawy OOŚ/. Organ opracowujący projekt Aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla strefy Aglomeracja Lubelska ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu, tj. Zarząd Województwa

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1159

⁵ ibidem s. 1

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.

Lubelskiego działając na podstawie art. 39 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy OOŚ⁷ podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do jej opracowywania. Tym samym działając w myśl powyżej przytoczonych artykułów ustawy, skierowano projekt uchwały określającej Aktualizację „Programu ochrony powietrza dla strefy Aglomeracja Lubelska ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu, która została przyjęta przez Zarząd Województwa Lubelskiego uchwałą nr CDXLVII/7898/2023 z dnia 4 kwietnia 2023 r. do konsultacji społecznych, opiniowania przez właściwych wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, starostów oraz Ministra Klimatu i Środowiska, a także skierowany wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu, do zaopiniowania przez Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie.

Informację o konsultacjach społecznych podano do publicznej informacji poprzez:

- udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego w zakładce Ochrona Środowiska – Zawiadomienia i obwieszczenia,
- obwieszczenie w Gazecie Wyborczej (prasa o zasięgu regionalnym – wydanie z dnia 11 kwietnia 2023 r.),
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Departamentu Środowiska i Zasobów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie oraz wyłożone do zapoznania w pok. 4.405,
- umieszczenie na stronie internetowej pod adresem: www.lubelskie.pl w zakładce „Środowisko”,
- umieszczenie informacji o projekcie aktualizacji Programu w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierającym informacje o środowisku i jego ochronie pod adresem: www.ekoportal.gov.pl (Karta informacyjna nr: 346/2023).

Ponadto uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego nr CDXLVII/7902/2023 z dnia 4 kwietnia 2023 r. oraz na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie⁸ i uchwały Nr XLVII/824/10 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 10 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami⁹, skierowano do konsultacji z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego i z organizacjami pozarządowymi, projekt przedmiotowej uchwały o przyjęciu aktualizacji Programu.

Informacja o terminie rozpoczęcia konsultacji z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego oraz organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁰, została zamieszczona na stronie internetowej Samorządu Województwa Lubelskiego oraz na tablicy ogłoszeń Departamentu Środowiska i Zasobów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie.

⁷ ibidem s. 2

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 571

⁹ Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 124, poz. 2157 z późn. zm.

¹⁰ ibidem s. 2

Uwagi i opinie dotyczące ww. aktualizacji programów należało wyrażać pisemnie korzystając z załączonego formularza i złożyć w następujący sposób:

- osobiście w Kancelarii Ogólnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie, ul. Grottgera 4, 20-029 Lublin,
- za pośrednictwem poczty na adres: Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, ul. Grottgera 4, 20-029 Lublin lub: Departament Środowiska i Zasobów Naturalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie, ul. M. Curie-Skłodowskiej 3, 20-029 Lublin,
- za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mailowy: dszn@lubelskie.pl,
- ustnie do protokołu.

Konsultacje społeczne trwały od 12 kwietnia 2023 r. do 11 maja 2023 r. włącznie.

Na posiedzeniu w dniu 20 kwietnia 2023 r., Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego w ramach konsultacji pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego w sprawie przyjęcia Aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla strefy Aglomeracja Lubelska ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu.

Stosownie do art. 91 ust. 5 ustawy POŚ¹¹, w toku prac legislacyjnych dotyczących projektu przedmiotowej aktualizacji programu uzyskano 1 opinię pozytywną Prezydenta Miasta Lublin.

Stosownie do art. 91 ust. 2c ustawy POŚ¹², w toku prac legislacyjnych dotyczących projektu przedmiotowej aktualizacji programu uzyskano opinię Ministra Klimatu i Środowiska, wnoszącą uwagi, które uwzględniono lub odniesiono się do nich pisemnie.

Na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy OOS¹³ projekt aktualizacji programu został skierowany wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu ochrony powietrza dla strefy Aglomeracja Lubelska ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ z uwzględnieniem pyłu PM_{2,5}” do zaopiniowania Lubelskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Lublinie oraz Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Lublinie. Przedłożony projekt uzyskał pozytywną opinię obu organów.

Stosownie do art. 42 oraz art. 42 ust. 2 ustawy OOS¹⁴ przygotowano „Podsumowanie wraz z uzasadnieniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla strefy Aglomeracja Lubelska ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu” oraz „Raport podsumowujący proces konsultacji i opiniowania Aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla strefy Aglomeracja Lubelska ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu”, które zawierają informacje o udziale w postępowaniu społeczeństwa, organów samorządowych, Ministra Klimatu i Środowiska oraz o tym w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa, Prezydenta Miasta Lublin, Ministra Klimatu

¹¹ Ibidem s. 1

¹² Ibidem s. 1

¹³ Ibidem s. 2

¹⁴ Ibidem s. 2

i Środowiska, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie.

Przyjęta aktualizacja programu spełnia wymagania określone w przepisach ustawy POŚ¹⁵ oraz rozporządzenia Ministra Środowiska¹⁶. Zgodnie z art. 91 ust. 3a ww. ustawy POŚ integralną częścią programu jest plan działań krótkoterminowych.

Wobec powyższego, przyjęcie przez Sejmik Województwa Lubelskiego niniejszej uchwały jest uzasadnione.

¹⁵ ibidem s. 1

¹⁶ ibidem s. 2